

RAASIKU VALLAVALITSUS

KORRALDUSE EELNÕU

Aruküla

september 2022 nr

Projekteerimistingimuste määramine kergliiklustee rajamiseks Raasiku alevikus Vana-Postijaama tänavale ja Jõe tänavale (Aiandi teest kuni Silla teeni)

Vastavalt Eesti standardile EVS 843:2016 „Linnatänavad“ (edaspidi linnatänavate standard) tähendab mõiste „kergliiklustee“ kõigi jalgsi, jalgrattal, tasakaaluliikuril, pisimopeedil ja ratsa liiklemise tarbeks kavandatud teede ja radade ühisnimetust, kusjuures erinevad kergliiklejad võivad kasutada ainult neid kergliiklusteid, mis on sätestatud liikluseaduses.

Liikluseaduses (LS) ei ole mõistet „kergliiklustee“, kuid on „jalgratta- ja jalgte“, mille all mõistetakse jalgrattaga, kergliikuriga, pisimopeediga, robotliikuriga ja jalakäija liiklemiseks ettenähtud teed või teosa, mis on tähistatud asjakohase liiklusemärgiga.

Jalakäija on jalgsi, ratastoolis või muu sarnase üksnes piiratud liikumisvõimega isikule kasutamiseks ettenähtud sõidukiga liikleja, inimese lihasjõul liikuvat rula, rulliske või -suuski, tõukeratast või -kelku või muud sellesarnast vahendit kasutav liikleja ning jalgratast või mittetöötava mootoriga ühe- või kahe rattalist sõidukit käekõrval lükkav liikleja.

Jalgratas on vähemalt kahe rattaline sõiduk, mis liigub sellega sõitva inimese lihasjõul pedaalide või käsiväntade-hoobade abil, ja eelnimetatud tingimustele vastav sõiduk, mis on varustatud kuni 0,25-kilovattise püsi-nimivõimsusega elektrimootoriga, mille väljundvõimsus väheneb sõiduki kiiruse kasvades ning mille toide lakkab, kui sõitja lõpetab väntamise või enne, kui sõiduki kiirus saavutab 25 kilomeetrit tunnis. Jalgrattaks ei loeta ratastooli, mis on ette nähtud liikumiseks piiratud liikumisvõimega isikule;

Kergliikur on LS § 87 lõike 1² nõuetele vastav ühe inimese vedamiseks ettenähtud istekohata elektri jõul liikuv sõiduk, sealhulgas tasakaaluliikur ja välja arvatud jalgratas. Tasakaaluliikur on ühe inimese vedamiseks mõeldud elektri jõul liikuv isetasakaalustuv üheteljeline sõiduk. Pisimopeed on vähemalt kahe rattaline istekohaga sõiduk, mille suurim kasulik võimsus sisepelemismootori korral või mille suurim püsi-nimivõimsus elektrimootori korral ei ületa ühte kilovatti ja valmistajakiirus ei ületa 25 kilomeetrit tunnis.

Robotliikur on ratastel või muul veermikul maapinnaga kontaktis liikuv osaliselt või täielikult automaatne või kaugjuhitav sõiduk, mis kasutab ümbritseva keskkonna kohta teabe saamiseks andureid, kaameraid või muid seadmeid ja mis on saadud teavet kasutades suuteline liikuma osaliselt või täielikult juhi kontrollita.

Jalgtee on jalakäija, robotliikuri ja kergliikuriga liiklemiseks ettenähtud omaette tee, mis võib olla tähistatud asjakohase liiklusemärgiga.

Majandus/ ja taristuministri 05.08.2015. a määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ Lisa „Maanteed projekteerimise normid“ punkti 7.4.1 lõiked 1 ja 6 ütlevad, et jalgte on jalakäija liiklemiseks ette nähtud ja äärekiviga või muul viisil sõiduteest või jalgrattateest eraldatud teosa, jalakäijate ja jalgratturite ühiseks liiklemiseks ette nähtud ja sõiduteest eraldatud tee ning maantee koosseisus olev eraldiasetsev jalg- ja jalgrattate või rattatee. Kergliiklustee on sportlike

EELNÕU

ja tervislike eluviiside propageerimiseks mõeldud tee, mis ei ole seotud liiklusohutuse tagamisega sõiduteel. Kergliiklusteede kavandamisel lähtutakse tellija rahalistest võimalustest, nii et erinevatele kergliiklustee kasutajatele ja jalakäijatele oleks loodud tingimused antud tee ohutuks kasutamiseks.

Raasiku valla üldplaneeringus mõistetakse kergliiklustee all jalg- ja jalgrattateid. Ka Harju maakonnaplaneeringus 2030+ on kasutusel mõiste kergliiklustee.

Käesolevate projekteerimistingimustega antakse tingimused LS kohase jalgratta- ja jalgtee rajamiseks (edaspidi nimetatud lühemalt kergliiklustee, vastavalt linnatänavate standardile). See tee teenindab ka sportlike ja tervislike eluviiside harrastajaid (sh kepikõnd, lapsevanemad lapsevankritega, matkajad jt), kuid ei teeninda ratsanikke.

Tõhelgi küla Kivisilla kinnistul (reg nr 12092002, katastritunnus 65101:003:0853) kehtib Kivisilla I detailplaneering (kehtestatud 10.02.2009) 48 elamukrundi rajamiseks. Planeeringuala asub vahetult Raasiku aleviku edelapiiri ääres ning Kivisilla asumi väljaarendamisel suureneb jalakäijate liiklus Raasiku raudteejaama ja keskuse suunal. Kivisilla arendaja soovib hakata detailplaneeringut ellu viima, millega seoses tekib vajadus kergliiklustee rajamiseks Vana-Postijaama ja Jõe tänavate sõiduteede äärde (Kivisilla kinnistust kuni Jõelähtme jõe sillani).

Projekteeritava kergliiklustee asukoht on Raasiku alevikus Aruvalla-Jägala tee (riigimaantee nr 11310), Jõelähtme jõe, Tallinn-Tapa raudtee ja Aiandi tee vahelises piirkonnas, mis on Raasiku valla üldplaneeringus määratud perspektiivseks elamupiirkonnaks (kus on potentsiaal ca 100 üksik- või kaksikelamukrundi rajamiseks). Elamupiirkonna väljaarendamisel saab Vana-Postijaama tänavast eeldatavasti kõnealuse piirkonna peatänav, mis ühendab uut elamuala maanteega. Vana-Postijaama tänavalt ei saa otse sõita Raasiku keskusesse, sest nende vahel on Jõelähtme jõgi ainult jalakäijate sillaga.

Kavandatav kergliiklustee on osa ülevallalisest matkarajast (mille üks lõik on Peningi - Raasiku kirik – Raasiku mõis – Raasiku sild – Aruküla) ja üle-eestilisest palverännuteest.

Projekteeritava kergliiklustee asukohas ei ole kehtivat detailplaneeringut.

Kergliiklustee projekteeritakse järgmistele katastriüksustele (vt ka lisa 1): Jõe tänav, (65101:003:0679), Vana-Postijaama tänav lõik 1 (65101:003:0627), Hämariku, (65101:001:0054), Aiandi tee (65101:003:0784). Tänavad on Raasiku valla, Hämariku kinnistu riigi omandis.

Vana-Postijaama tänava maa-ala laius on 21...28 m. Seal on sõiduteega paralleelselt kõrgete kuuskede rivi, Telia Eesti AS sidekaabel ning kohati ka kraavid (kahel pool teed).

Käsitletaval alal on järgmised kitsendused:

- Elektrilevi OÜ keskpingeliin, madalpingeliinid ja -maakaablid koos kaitsevöönditega vastavalt 10 m, 2 m ja 1 m liinist või kaablist vastavalt Ehitusseadustiku (EhS) §-ile 70 ja majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määruse nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“ (MTM määrus nr 73) § 10 lõigetele 1-3;
- Telia Eesti AS sidekaablid koos kaitsevöönditega 1 m kaablist (MTM määruse nr 73 § 14);
- Geodeetiline märk 7849 koos kaitsevööndiga 3 m raadiuses (keskkonnaministri 28.06.2013 määrus nr 50 „Geodeetiliste tööde tegemise ja geodeetilise märgi tähistamise kord, geodeetilise märgi kaitsevööndi ulatus ning kaitsevööndis tegutsemiseks loa taotlemise kord“ § 17);

EELNÕU

- Riigimaantee 11310 Aruvalla-Jägala kaitsevöönd 30 m sõidutee servast (Ehitusseadustik § 70-72);
- Jõelähtme jõe kalda piiranguvöönd 100 m veepiirist vastavalt looduskaitseaduse (LKS) § 37 lg 1 punktile 2;
- Jõelähtme jõe kalda ehituskeeluvöönd 50 m veepiirist (ulatub veidi vaid Jõe tänava katastriüksusele). Vastavalt LKS § 38 lõikele 3 on kalda ehituskeeluvööndis uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Ehituskeeld ei laiene maakaabelliinile (LKS § 38 lg 4 p 8) ja kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud tehnovõrgule ja rajatisele ning avalikult kasutatavale teele (LKS § 38 lg 5 p 8 ja 10). Kergliiklustee on planeeritud Jõe tänava, Jõe põik ja Silla tee katastriüksustele Raasiku valla üldplaneeringuga. Kuna drenaaži ei tohi ehitada ehituskeeluvööndisse ilma planeeringuta (ja vastavat planeeringut ei ole), tuleb projektistaadiumis vajadusel leida lahendus, kuhu drenaažiga juhtida tänava liigveed (näiteks analüüsida, kas sobib juhtida Jõe tn kraavi).

EhS § 99 lõike 1 kohaselt on projekteerimistingimused nõutavad ehitusloakohustusliku tee ehitusprojekti koostamiseks, kui planeeringuga ei ole tee asukoht täpselt määratud. Vastavalt EhS § 99 lõikele 2 annab tee (välja arvatud riigitee) projekteerimistingimused koos liikluskorralduse nõuetega kohaliku omavalitsuse üksus.

Vastavalt EhS §-ile 31 esitas Raasiku Vallavalitsus 22.03.2022 projekteerimistingimuste eelnõu koos lisadega (Lisa 1 „Asukoht“ ja Lisa 2 „Esialgne ettepanek“) Jõe põik 1, Vana-Postijaama tn 6, 6a, 8, 8a ja 10 kinnistute omanikele, Elektrilevi OÜ-le ja Telia Eesti AS-ile ning Maa-ametile, Keskkonnaametile ja Transpordiametile, kellel paluti projekteerimistingimuste eelnõu kooskõlastada või esitada selle kohta arvamus kümne päeva jooksul alates kirja kättesaamisest. Kaaskirjas oli öeldud, et kui kooskõlastaja või arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul projekteerimistingimuste eelnõu saamisest arvates kooskõlastamisest keeldunud või arvamus avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse projekteerimistingimuste eelnõu kooskõlastaja poolt vaikimisi kooskõlastatuks või eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi projekteerimistingimuste eelnõu kohta arvamust avaldada.

Alates 22. märtsist 2022. a on projekteerimistingimuste eelnõu koos lisadega üleval valla veebilehel, kus paluti arvamusel, ettepanekud ja vastuväited esitada kirjalikult hiljemalt 7. aprilliks 2022. a aadressil raasiku.vald@raasiku.ee või Tallinna mnt 24, Aruküla, Harjumaa 75201. Ajalehes Sõnumitooja ilmus teade projekteerimistingimuste avalikustamise kohta 30. märtsil 2022. a.

Maa-amet (23.03.2022 kirjas nr 6-3/22/4889-2) ei esitanud vastuväiteid Vana-Postijaama tänava kõnnitee rajamise projekteerimistingimuste korralduse eelnõule, kuid palub esitada projekt valmimisel Maa ametile seisukoha andmiseks. Kuivõrd rajatava kergliiklustee ala kattub rendile antud maa-alaga, on Maa ametil vajalik teha tee rajamise alustamise võimaldamiseks vastavaid toiminguid. Amet palub projekti edastamisel informeerida, kas kergliiklustee maakasutusõiguse küsimus lahendatakse äralõikega, mis taotletakse kohaliku omavalitsuse omandisse, või seatakse sundvalduse ala, ja lisada projektile krundijaotuskava joonised või joonised, milles on näidatud projekteeritud kitsenduse pindala.

Keskkonnaamet (04.04.2022 kirjas nr 6-2/22/6451) tutvus materjalidega ning esitas oma tähelepanekud, millega palub arvestada. Kavandatav kõnnitee Vana-Postijaama silla juures jääb osaliselt Jõelähtme jõe kalda ehituskeeluvööndisse (50 m). Vastavalt looduskaitseaduse (LKS) § 38 lõikele 3 on kalda ehituskeeluvööndis uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Ehituskeeld ei laiene kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud tehnovõrgule ja rajatisele ning avalikult kasutatavale teele (LKS § 38 lõike 5 punkt 8 ja punkt 10). Kehtiva Raasiku valla üldplaneeringuga (kehtestatud 26.05.2020 otsusega nr 24) on perspektiivne kergliiklustee kavandatud Vana Postijaama silla juurde.

EELNÕU

Kavandatud kõnnitee asub nõrgalt kaitstud põhjaveega alal, kus reostusohtlikkuse tase on kõrge. Vastavalt sellele tuleb pöörata tähelepanu ehitusaegse veereostuse ohu vältimisele. Ehitustegevuse ajal peab ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus toimuma selleks ette nähtud kõvakattega pindadel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna ja põhjavette, eriti tugevatel sajuperioodidel.

Keskkonnaamet juhhib tähelepanu, et edaspidi ehitusloa taotluse menetlemisel tuleb kohalikul omavalitsusel teha kindlaks, kas antud juhul on vaja keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamise vajalikkust kaaluda või mitte. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lõike 2 punkt 10, § 6 lõige 4 ja Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 13 punkt 8 sätestavad, et KMH algatamise vajalikkust tuleb kaaluda ja anda eelhinnang tee rajamisel või laiendamisel, välja arvatud teerajatiste, mahasõitude, ohutussaarte, kiirendus ja aeglustusradade, pöördradade, tagasipöördede kohtade, ülekäigukohtade, objekti ligipääsuks vajaliku tee, teepeenral asetsevate jalg ja jalgrattateede, puhkekohtade ja parklate rajamisel või laiendamisel ning KeHJS § 6 lg 1 p s 13 nimetatud juhul. Seega kui kergliiklustee rajatakse olemasoleva tee peenrale, siis KMH algatamise vajalikkust kaaluma ei pea. Vastasel juhul tuleb aga KMH algatamise vajalikkust kaaluda ja koostada selleks eelhinnang.

Transpordiamet (25.03.2022 kirjas nr 7.1-2/22/6185-2) kooskõlastas projekteerimistingimuste eelnõu märkustega, mis on Lisas 2. Transpordiameti kooskõlastus kehtib 2 aastat. Lisa 2 on projekteerimistingimuste lahutamatu osa.

Elektrilevi OÜ juhtis 25.03.2022. a e-kirjas tähelepanu, et tehniliste tingimuste taotlemine ja projekti kooslastamine toimub Elektrilevi OÜ e-teeninduse kaudu.

Telia Eesti AS ei avaldanud arvamust.

Kohalikelt elanikelt tuli kolm arvamust (30.03.2022 dokumendi viit 4-3/1-9, 23.03.2022 dokumendi viit 4-3/1-6 ja 23.03.2022 dokumendi viit 4-3/1-10). Maaomanikud palusid arvestada järgmiste teemadega:

- 1) Vana maakivist hoonega, ehtisregistrikoodiga (EHR) 120646077, mis asub tänavamaa piirile väga lähedal (hetkel on hoone aadress Vana-Postijaama tn 6a, tulevikus Jõe põik 1). Tee rajamisel tuleb arvestada, et tee serv asuks kinnistu nurgast piisaval kaugusel ja kinnistu piirile oleks võimalik paigaldada ka aed. Projektlahendus saata kinnistuomanikule tutvumiseks.
- 2) Kergliiklustee projekteerimisel tuleb arvestada põldudel koguneva pinnasevee äravooluga. Koht kuhu tee on planeeritud, on kevadeti põldudelt jõe suunas liikuva suurvee all. Kui drenaaži vm liigvee ärajuhtimise rajatist ei kavanda, siis on see kõnnitee esimese kevadega minema ujutatud.
- 3) ülekasvanud kuuseheki puud on poolenisti kuivanud ja ohtlikud. Mitmel korral on tugeva tuule tõttu puud teele kukkunud. Haigete puude mahavõtmisega tuleks kiirustada.

Avalikustamisel oli projekteerimistingimuste Lisaks 2 („Esialgne ettepanek“) eskiislahendus, kus kuuskederea ja sõidutee vahele püüti mahutada kitsas kõnnitee. Avalikustamise ja kaalumiste tulemusena on Raasiku Vallavalitsus jõudnud seisukohale, et kuuskede rida on mõislik likvideerida, kuna siis on paremad võimalused mahutada tänava-alasse piisava laiusega kergliiklustee, liigvete ärajuhtimise rajatised, uued alleepuud ja haljasribad (sajuvete immutamiseks, lume vallitamiseks ja jalakäijate ohutuse tagamiseks).

Kõnnitee rajamisel kuuskede juurtele halveneks tõenäoliselt kuuskede seisukord veelgi. Ükshaaval haigete puude mahavõtmine ja seeläbi kuuskede rea ebahühtlane hõrenemine teeks

EELNÕU

tänavaruumi näotumaks. Lõpptulemusena kaoks kuuskede rida kunagi ikkagi, kuid rajatud kõnnitee jt tänavaelementide paigutus ning gabariidid ei oleks enam mõistlikud.

Käesolevate projekteerimistingimuste Lisaks 2 on nüüd Transpordiameti tingimused.

Raasiku Vallavalitsus esitas 31. augustil 2022.a projekteerimistingimuste eelnõu koos lisadega (1 „Asukoht“ ja 2 „Transpordiameti tingimused“) ametitele ning asutustele kooskõlastamiseks ning 06.09.2022.a Jõe põik 1, Vana-Postijaama tn 6, 6a, 8, 8a ja 10 kinnistute omanikele arvamuse avaldamiseks, lisaks eraomanikele, kes esitasid eelmise avaliku väljapaneku ajal ettepanekuid.

Alates 08.09.2022.a on projekteerimistingimuste eelnõu koos lisadega üleval valla veebilehel ja alates 07.09.2022.a ajalehes Sõnumitooja. Arvamusi, ettepanekuid ja vastuväited saab esitada kirjalikult hiljemalt 23. septembriks 2022.a aadressil raasiku.vald@raasiku.ee või Tallinna mnt 24, Aruküla, Harjumaa 75201.

Lähtudes eeltoodust ning kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30 lg 1 p 3, ehitusseadustiku § 26, 31, 33, 99 ja Raasiku Vallavolikogu 13. veebruari 2018. a otsuse nr 13 „Seadusega kohaliku omavalitsuse pädevusse antud küsimuste lahendamise otsustusõiguse volitamine Raasiku Vallavalitsusele“ alusel

Raasiku Vallavalitsus annab korralduse:

1. Määrata Raasiku alevikus Vana-Postijaama tänavale ja Jõe tänavale (Aiandi teest kuni Silla teeni) kergliiklustee rajamiseks projekteerimistingimused koos lisadega 1 „Asukoht“ ja 2 „Transpordiameti tingimused“ alljärgnevalt:

1.1. katastriüksuste andmed:

1.1.1. Jõe tänav, (65101:003:0679), sihtotstarve 100% transpordimaa, pindala 3968 m², munitsipaalomand;

1.1.2. Vana-Postijaama tänav lõik 1 (65101:003:0627), sihtotstarve 100% transpordimaa, pindala 15246 m², munitsipaalomand;

1.1.3. Hämariku, (65101:001:0054), sihtotstarve 100% maatulundusmaa, pindala 105767 m², riigiomand;

1.1.4. Aiandi tee (65101:003:0784), sihtotstarve 100% transpordimaa, pindala 4842 m², munitsipaalomand;

1.1.5. vajadusel Jõe põik (65101:003:0768), sihtotstarve 100% transpordimaa, pindala 538 m², munitsipaalomand;

1.1.6. vajadusel Silla tee (65101:007:0246), sihtotstarve 100% transpordimaa, pindala 472 m², munitsipaalomand.

1.2. projekteeritava kergliiklustee pikkus on ca 570 m (vt ka Lisa 1);

1.3. taotleja: Raasiku Vallavalitsus;

1.4. ehitiste kasutamise otstarve: kergliiklustee koos valgustusega

1.5. ehituse iseloom: rajamine

1.6. Kehtivad planeeringud ja üldised nõuded:

1.6.1. valla üldplaneeringu järgi asub projekteeritav ala tiheasustusalal, kus puudub kehtiv detailplaneering;

1.6.2. maakasutuse sihtotstarbed: 100 % transpordimaa (va Hämariku kinnistul);

1.6.3. kinnistu jagamise või servituudi seadmise vajadus: kergliiklustee ja valgustuse rajamiseks Hämariku kinnistule vastavalt Maa-ameti seisukohale;

1.7. Nõutavad uuringud:

EELNÕU

1.7.1. Teostada projekti koostamiseks vajalikud topogeodeetiline uuring vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 määrusele nr 34 „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada alljärgneva:

- Projektiga hõlmatud alal mõõdistada tee ja sellega külgnev ala üldjuhul min 10 m laiuses (vt ka Lisa 2);
- Mõõdistada ala piki teed ja ristuvad teed, kraavid, vooluveekogud üldjuhul vähemalt 30 m projekteeritava trassi asukohast mõlemas suunas (vt ka Lisa 2);
- Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks;
- Mõõdistada olemasolevad truubid ning hinnata truupide seisukord (vaatlus, pildistamine);
- Plaanile kanda olemasolevad liikluskorraldusvahendid ning valgustuspunktid, mis puutuvad valgustustehnilises mõistes otseselt kokku projekteeritava piirkonnaga. Alusplaaniil tuua välja valgustrassi läheduses olevate puude võra ulatus;
- Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse hetkeolukorrale vastav ning kooskõlastuste vanus kuni üks aasta;

1.7.2. eksperthinnang või uuring pinnasevee kõrguse, dreanaži rajamise vajaduse ning dreanažvee eesvoolu (mis asuks väljaspool jõekalda ehituskeeluala) suunamise lahenduse väljaselgitamiseks. Kaaluda kraavi rajamise otstarbekust Hämariku kinnistu piiri lähedale arvestades sealt kevadel tulevate suurvetega.

1.7.3. Teostada geoloogilised uuringud projekteerimiseks vajalikus mahus. Uuringute tulemusena saadud pinnaste nimetused, niiskuspiirkonnad ja muud andmed peavad olema kasutatavad teekatendi ja rajatiste projekteerimiseks.

1.7.4. Selgitada välja ning arvestada kehtivate planeeringute ning varem koostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega.

1.8. Nõuded krundi planeeringule, heakorrale, haljastusele ja keskkonnamõju hindamisele:

1.8.1. Vana-Postijaama tänav lõik 1 katastriüksusel projekteerida kergliiklustee sõidutee ja Hämariku kinnistu vahele. Jõe tänava katastriüksusele kergliiklustee paigutamiseks tuleb projekteerijal pakkuda välja lahendus arvestades liigvete ärajuhtimise projekteeritavat süsteemi ja et kergliiklustee jääks maakivihoonest (EHR kood 120646077) piisavale kaugusele. Vana-Postijaama tänav lõik 1 katastriüksusele projekteerida uute alleepuude istutamine, pakkuda sobivad puuliigid. Kavandada haljasribad sajuvete immutamiseks, lume vallitamiseks ja jalakäijate ohutuse tagamiseks. Määrata tehnovõrkude asukohad.

1.8.2. lähtudes uuringutest pakkuda eskiisistaadiumis välja variandid kergliiklustee ja tehnovõrkude paigutamiseks eesmärgiga saavutada esteetiline tänavaruum, liiklejate mugavus ja turvalisus ning silmas pidades ökonoomsust kergliiklustee ning liigvete ärajuhtimise süsteemi rajamisel ning korrashoiul. Eskiisvariandid esitada otsustamiseks Raasiku Vallavalitsusele;

1.8.3. projekteerimise lähtetase: hea;

1.8.4. projektlahendus peab tagama liiklejate ohutuse. Kergliiklusteed peavad saama kasutada ka puudega isikud;

1.8.5. sajuvett ei või juhtida eramaadele;

1.8.6. valgustus ei tohi tekitada valgusreostust, häirida ümbruskonna majade elanikke ega pimestada tänaval liiklejaid. Valgustusmastid projekteerida liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Juhinduda vaba ruumi laiuse määramisel linnatänavate standardi joonistest 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liiklusmärgid, piirded). Masti kõrguse valikul lähtuda sobivusest konkreetse keskkonda, olemasolevast ja perspektiivsest tänavavalgustusest. Valgustusmastide asukoha valikul arvestada puuvõradega, et valgustid ei jääks võradesse ja valgus jõuaks maapinnani. Valgustusmastide kaugus puutüvest peab olema vähemalt 2 m;

1.8.7. maksimaalselt säilitada ja kaitsta elujõulist kõrghaljastust (va kergliiklustee ehitamisele ette jääv kuuskede rida). Määrata likvideerimisele mineva haljastuse paiknemine ja maht. Näidata projekteeritav haljastus;

EELNÕU

1.8.8. täpsustada kõik võimalikud piirangud, mis võivad mõjutada tee-ehitust ning taotleda piirangute kehtestajatelt tingimused, millega arvestada projekti koostamisel;

1.8.9. projekt peab vajadusel sisaldama KMH eelhinnangut vastavalt Keskkonnaameti tingimustele.

1.9. Nõuded kergliiklusteele:

1.9.1. kergliiklustee laius: üldjuhul min 3 m (liikluskoosseisule „kaks jalakäijat + üks jalgrattur“, projekteerimise hea lähtetase);

1.9.2. teekatte eluiga: 20 aastat.

1.10. Tehniline varustus ja insener-tehnilised võrgud:

1.10.1. projekteerida kergliiklustee nõuetekohane valgustus kaasaegsete energiasäästlike LED valgustitega ja maakaabliga. Lahendada liitumispunktid. Valida konkreetsesse asukohta sobivad valgustid ja lahendada mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi. Valgusti optika ja vandaalikindlus valida vastavalt valgusti asukohale ning paigalduskõrgusele. Projekt peab oma tehnilise lahendusega tagama ökonoomse välisvalgustuse arvestades ehituse, elektrienergia ja hoolduse kuludega. Kaevetööd näha ette võimalikult katendit säästval moel. Kaevetööde tagajärjel kahjustatud pinnakatete taastamine tuleb ette näha tervikuna olemasoleva katendiga;

1.10.2. vajadusel projekteerida olemasolevate tehnovõrkude ümbertõstmise või nõuetekohane kaitsmine;

1.10.3. projekteerida lahendus liigvete ärajuhtimiseks, sh truubid, mille täpne paiknemine ja arv leitakse projekteerimise käigus;

1.10.4. tehnilised tingimused (sh välisvalgustuse liitumiseks) tehnovõrkude valdajatelt tellib projekteerija ja esitab need koos vastavate kooskõlastustega ehitusprojekti koosseisus.

1.11. Nõuded projektile:

1.11.1. projekteerimisel lähtuda kehtivast üldplaneeringust, ehitusseadustikust, liiklusseadusest, looduskaitseadusest jt kehtivatest õigusaktidest, linnatänavate standardist jt asjakohastest normidest, heast tavast, uuringute tulemustest ja Transpordiameti juhenditest (www.mnt.ee);

1.11.2. Tee ehitamiseks koostada teeprojekt (edaspidi projekt) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 määrusele nr 2 „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“;

1.11.3. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema EhS kohane tee ehitusprojekti koostamise ja valgustuse projekteerimise pädevus ja kogemus;

1.11.4. Projektis käsitleda kergliiklusteega seotud sõidutee liikluskorraldust;

1.11.5. Tagada vajalikud nähtavuskolmnurgad;

1.11.6. Seletuskirjas märkida, et enne ehituse algust tuleb koostada sõidutee ehitusaegse liikluskorralduse projekt ja kooskõlastada tee valdajaga;

1.11.7. Projektis käsitleda tehnovõrkude lahendust ja nõudeid koos tehnovõrkudega kavandatud töödega, tänavavalgustuse tehnilist lahendust koos põhjendustega, sh esitada eskiisistaadiumis valgustimastidele paigaldatavate välisvalgustite eskiisid (vähemalt 2 varianti) eelnevalt Raasiku vallavalitsusele heakskiidu saamiseks.

1.12. Kergliiklustee põhiprojekti koosseis:

1.12.1. vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 määrusele nr 2 „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“, sh:

1.12.2. situatsiooniskeem;

1.12.3. seletuskiri;

1.12.4. plaanilahendus kehtival geodeetilisel alusplaanil (M 1:500), millele on kantud katastriüksuste piirid, piiranguvööndid, servituudid ning olemasolevad ja projekteeritavad rajatised. Joonistel näidata asjakohased mõõdud;

EELNÕU

1.12.5. kergliiklustee tüüpristlõiked iseloomulikest kohtadest koos külgneva sõiduteega (kinnistu piirid, katted, muldkeha, veeviimarid, valgustus, tehnovõrgud jms). Joonistel määrata projekteeritud tee-elementide kaugused olemasoleva sõidutee välimisest servast;

1.12.6. projekteeritava lõigu pikiprofiil, pikimõõdus 1:5000, kõrgusmõõdus 1:500;

1.12.7. kergliiklustee ja vajadusel sõidutee liikluskorraldus vastavalt projekteeritud lahendusele. Projektis näidata olemasolevad, likvideeritavad ja projekteeritud liikluskorraldusvahendid;

1.12.8. sajuvete ärajuhtimise lahendus ja vertikaalplaneerimise joonis. Lahendus peab tagama vete piki- ja põiksuunaline äravoolu projekteeritava ja olemasolevate teede katetelt, muldkehast ja veeviimaritest. Joonistel näidata olemasolevad ja projekteeritud veeviimarid.

1.12.9. maastikukujunduse osa, milles määrata ootekodade, puhkekoha, pingi, aia, heki vm haljastuse asukoht ja rajamise nõuded.

1.12.10. vajadusel krundijaotuskava (tee ehitusprojekti realiseerimiseks vajaliku kinnisasja omandamise või piiratud asjaõiguse seadmise plaan);

1.12.11. hooldusjuhend.

1.13. Valgustuse põhiprojekti koosseisus esitada:

1.13.1. valgustite ja kaablite paiknemise plaanid;

1.13.2. andmed liitumispunktide kohta;

1.13.3. materjalide tellimisspetsifikatsioonid;

1.13.4. projekteeritud elektrikaabli tehnilised andmed;

1.13.5. kvaliteedinõuded ning üldised materjalidele esitatavad nõuded;

1.13.6. nõuded elektrikaabli paigaldamisel;

1.13.7. elektrikaabli kaitsemeetmed;

1.13.8. takistavate rajatiste likvideerimine ja ümbertõstmine;

1.13.9. elektrikaabli paigalduskaugused teistest torudest, kaevudest, ehitistest;

1.13.10. paigalduse täpsusnõuded;

1.13.11. valgustite diagrammid;

1.13.12. toodete ja töö kvaliteedi määramine;

1.13.13. plaan ja lõiked „Ehitustööde käigus rikutud katete taastamine“;

1.13.14. töömahtude tabel;

1.13.15. kasutus- ja hooldusjuhend.

1.14. Ehitusloa taotlus ja sellega seonduvad dokumendid esitada vallavalitsusele elektrooniliselt ehitisregistri kaudu.

2. Projekteerimistingimused koos Lisaga 1 ja Lisaga 2 kehtivad viis aastat.

3. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Raul Siem
vallavanem

(allkirjastatud digitaalselt)

Gunnar Nuuma
vallasekretär